

Posesja na październikowej Synydzielni „Zwrotu”.

W SZYNDZIELNI O PRZYSZŁOŚCI »ZWROTU« Burza mózgów

CZ. CIESZYN (kor) - Jak pozyskać nowych prenumeratorów, a także jak trafić do młodego czytelnika - o tym dyskutowano w czwartek w salce MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum na kolejnej Synydzielni „Zwrotu”. Oprócz redaktorów miesięcznika oraz członków jego rady redakcyjnej udział w spotkaniu wzięły także prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa, i przewodnicząca Rady Oświaty, Danuta Chwajol, a także liczni sympatycy pisma.

Przed nami kolejny rocznik „Zwrotu”. Dlatego postanowiliśmy zaprosić na Synydzielnię ludzi reprezentujących bazę czytelniczą i zaangażowane środowiska opiniotwórcze - otworzył spotkanie redaktor naczelny pisma, Kazimierz Kaszper. Poinformował on, że od początku br. udało się pozyskać wielu nowych czytelników. - Już w kwietniu nakład „Zwrotu” został zwiększony o 100 egzemplarzy, aby osiągnąć obecnie nakład 1550 egzemplarzy. Bolesne dla nas zmniejszenie się nakładu w poprzednich latach zostało zatem zahamowane i - mamy nadzieję - trwale odwrócone. Niemniej nadal poszukujemy nowych czytelników.

skiej redakcji TVC, czy też poprzez wydanie „zwrotowskich” widokówek i plakatów. Należałoby zająć się promocją miesięcznika w szkołach, m.in. podczas zebrań rodziców. - No i trzeba się zwrócić do polonistów. Kiedyś np. polonista Józef Niemiec wymagał od nas, żebyśmy czytali „Zwrot” i sporadycznie pytał o pismo podczas egzaminowania - powiedziała była kierownik literacka Szkoły Polskiej, Wanda Cejnar. Zdaniem uczestników spotkania, warto też zachęcić do współpracy młodych adeptów pióra.

ciąg dalszy na str. 2

Ilu mamy polskich uczniów?

LI. CIESZYN (dc) - Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa w Czechach opublikowało ostatnie dane o uczniach kształcących się w br. szkolnym w szkołach podstawowych i średnich z polskim językiem nauczania.

W powiecie karwińskim funkcjonuje 5 szkół pełnoklasowych i 5 małoklasowych, do których uczęszcza w sumie 745 uczniów, w powiecie frydecko-miasteckim odnośnie 7 i 8 szkół (994 dzieci).

Wszystkich PSP kształcą 1739 uczniów (w poprzednim br. szkolnym - 1795). Pocięciem jest fakt, że żadna ze szkół

nie została zamknięta. Najwięcej uczniów liczy PSP w Cz. Cieszynie (296), w Jablonkowie (200) oraz w Bystrzycy (181). Najmniej dzieci (7) jest w małoklasówce w Koszarzyskach. W zagrożonej PSP w Trzyniecu VI uczy się 85 dzieci, wobec czego w żadnym wypadku nie należy do najmniej licznych szkół pełnoklasowych (dla porównania - pełnoklasowe szkoły w Lutyni Dolnej i Mostach k. Jablonkowa mają tylko po 48 dzieci).

W szkołach średnich z polskim językiem nauczania kontynuuje naukę 637 osób. Jednak w przypadku Technikum Maszynowego

(20 polskich uczniów) oraz Średniej Szkoły Medycznej w Karwinie (64) chodzi o mieszane klasy czesko-polskie. Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania ma 439 uczniów, polskie klasy Akademii Handlowej - 114.

REGION (dc) - Już dziś, korzystając z weekendu poprzedzającego Święto Zmarłych, wiele osób uda się na cmentarze, by udekorować groby swych bliskich i poświęcić im chwilę modlitwy czy też wspomnień. Ponieważ co roku zdarzają się w tym okresie kradzieże i inne incydenty, w okolicach cmentarzy, zwłaszcza miejskich, pojawiają się stróże porządku.

Wzmocnione patrole strażników miejskich nadzorują już od poniedziałku cmentarz w Jablonkowie. Jak powiedział naczelnik Straży Miejskiej, Pavel Kufa, są tam obecni codziennie - aż do godz. 22, po czym cmentarz zamykają. Monitorują również parkingi. - W związku z tym, że przypominają do nas w tych dniach również zgromadzenia gości, w ub. latach zdarzały się włamania do zaparkowanych samochodów - powiedział. Potwierdza to również

dyrektor karwińskiej Straży Miejskiej, František Damborský. Strażnicy śledzą również podejrzaną osobę poruszającą się po terenie cmentarza. Chodzi nie tylko o złodziei kwiatów, których nota bene trudno przylapać na gorącym uczynku, ale również o kieszonkowców. Zdaniem Damborského, zagrożone mogą być przede wszystkim starsze panie, które niosąc w jednej ręce bukiet, nie zauważają, że z torebki na drugiej ręce ktoś zabiera im pieniądze, dokumenty i klucze. Num staruszka wróci do domu, złodziej zdąży okraść jej mieszkanie.

Karwińska Straż Miejska przy współpracy z Policją RIC poświęca więcej uwagi niż zwykle na bezpieczeństwo ruchu drogowego w okolicach cmentarzy. Najgorsza jest sytuacja koło cmentarza w Karwinie Kopalniach, leżącego obok czesko-polskiej drogi. Choć prędkość na

tych odcinku została ograniczona do 70 km na godz., większość kierowców przejeżdża tamtejszy znaczny szybciwie, zagrożeń bezpieczeństwa osób, które w tym miejscu przechodzą przez jezdnię.

Do Luksemburga

PRAGA (mar) - Z dniem 1 listopada otwiera się rynek pracy w Luksemburgu dla obywateli nowych państw członkowskich UE, w tym Polski i Czech. W ten sposób Czesi i Polacy mają już pełny dostęp do rynków pracy Wielkiej Brytanii, Irlandii, Szwecji, Grecji, Finlandii, Hiszpanii, Portugalii, Włoch i Holandii. Jak do tej pory nie otworzyły się w pełni rynki pracy w Niemczech, Austrii, Francji i w Belgii. Rząd Dużi natychmiast zapowiedział liberalizację swojego rynku pracy na przyszły rok.

WIADOMOŚCI REGIONALNE W JĘZYKU POLSKIM

OSTRAWA (mar) - Kierownictwo ostrawskiego ośrodka Telewizji Czeskiej próbuje rozwiązać problem skrócenia czasu antenowego tzw. „pięciominutowki” - pięćminutowych wiadomości regionalnych w języku polskim.

Stwierdził odpowiedzialny pary dla „pięciominutowki” - powiedział „GL” Ilja Radek, dyrektor ośrodka ostrawskiego Telewizji Czeskiej. - Nieustannie już od dłuższego czasu słyszymy skargi, że w TVC wprowadzono nową wiadomość, a w konsekwencji podnieśliśmy emisję regionalnych wiadomości na dwie części - pięćminutowych wiadomości regionalnych w ramach dziesięciu minut. Niemniej nie podobało, ale musimy respektować strukturalną, odgórnie dyktującą - mówi dyrektor z prasowej konferencji.

- Nie pewno czas przeznaczony na „pięciominutowkę” będzie w przyszłości zwiększony. Obecnie nie stanowi to już takiego problemu. Pięćminutowe wiadomości w naszym tygodniu

dotyczy z jednym dodatkowym tematem. Traktujemy to oczywiście jako rozwiązanie tymczasowe.

Pytania, jak to się stało, odpowiada: - Inicjatywa wyszła od naszego zespołu. Kiedy z anteny uszedł program „Porozumienie się”, na jego miejsce pojawiły się informacje regionalne i można było uzyskać nowe minuty, z czego chętnie skorzystaliśmy.

Dodajmy, że temat polskiej „pięciominutowki” był przedmiotem dyskusji na ostatnim posiedzeniu Rady Czeskiej Telewizji w Ostrawie. - Jej członek, Petr Ul, pytał o szczegóły tej sprawy i o obecny stan rzeczy, a media oceniło pozytywnie aktywne studio ostrawskie w umożliwieniu współpracy z Polską - dodał Ilja Radek.

Prawie »pięciominutowka«

dnia trwały cztery minuty. W ramach niedzielnych „Ciekawostek z regionu” - porannego programu informacyjnego - nadajemy polską „pięciominutowkę” osobno i składamy dłuższych wiadomości poświęcając jej profile.

Te słowa potwierdziła Kamilla Bilan, redaktor odpowiedzialna za wiadomości w języku polskim. - Od miesiąca mamy do waszej dyspozycji pięć minut w niedzielę o godz. 6.30. Ten program zawiera powtórki piątkowej wersji wiadomości z jednym dodatkowym tematem. Traktujemy to oczywiście jako rozwiązanie tymczasowe.

CENTRUM OPEN
 WWW.CENTRUMOPEN.CZ
profesjonalna wymiana okien
ZAWSZE NAJLEPSZE CENY!
 774 287 750
 800 100 194
 bezplatna linia
 Slezská Ostrava, ul. Tešinská 96/42

Prognoza
PRAGA - Zachmurzenie duże do umiarkowanego, lokalne deszcze. Temperatura w nocy od 8 do 4 st. C, w dzień od 9 do 13 st. C.
OLAVIČKA - Zachmurzenie duże do umiarkowanego z rozproszonymi lokalnymi deszczami i mgłą. Temperatura w nocy od 8 do 4 st. C, w dzień od 11 do 14 st. C.
BRNO - Zachmurzenie duże do umiarkowanego. Temperatura w nocy od 7 do 3 st. C, w dzień od 11 do 14 st. C.

Wrodaków

Niekwestionowanym zwycięzcą wyborów parlamentarnych jest w powiecie cieszyńskim Platforma Obywatelska, która uzyskała tu 43,72 proc. głosów. Prawo i Sprawiedliwość wygrało tylko w czterech gminach (Istebnej, Brennej, Chybiu i Strumienu). Platforma największe poparcie uzyskała w Cieszynie, Wisłej, Ustroniu i Góleszowie. Frekwencja wyborcza była wysoka, wyniosła średnio 57,25 proc.

Po podpisaniu przez Jastrzębską Spółkę Węglową oraz czeską spółkę New World Resources listu intencyjnego w sprawie podjęcia wydobycia węgla ze złóż zamkniętej siedem lat temu kopalni „Morcinek”, stanowczy protest wyrazili wóldarze gmin, na terenie których owe złoża się znajdują – Hażlachy i Zebrzydowice. Wójtowie Karol Folwarczny i Andrzej Kondziolka zwracają uwagę, że spółki zamierzające wznowić eksploatację pokładów „Morcinka” (tym razem już od strony czeskiej) nie konsultowały się przed podpisaniem listu intencyjnego z lokalnymi władzami, tymczasem wydobycie węgla musiałoby wiązać się ze szkodami górnictwem, na niwelację skutków których obie gminy nie są przygotowane.

Fatalne warunki w schronisku dla zwierząt przy ul. Cichej w Cieszynie. Panuje tam ciasnota, wiele klatek jest w złym stanie. Niestety, samorządy gmin ziemi cieszyńskiej, z terenu których bezpiecznie zwierzęta trafiają do schroniska w Cieszynie, nie poczuwają się do obowiązku finansowego wspierania tej placówki.

W miniony weekend sypano śniegiem w całym cieszyńskim regionie. Już w piątek było biało w górach, natomiast w sobotnią noc śnieżna pierzyna pokryła też tereny niżej położone. W Cieszynie i Skoczowie śnieg dość szybko stopniał, ale w podgórskich miejscowościach i na stokach gór utrzymała się kilku- lub kilkunastocentymetrowa warstwa. W zimowy sen zapadły już borsuki, co – zdaniem leśników – wróży długą zimę.

Jest duża szansa, że za pięć lat, z okazji piłkarskich Mistrzostw Europy, gościć będziemy pod Równicą którąś z reprezentacji biorących udział w tej prestiżowej imprezie. Ustroń włączył się do walki o stworzenie u siebie jednej z ośmiu baz dla narodowych reprezentacji, które zagrają w Euro 2012. Nowoczesny ośrodek treningowy miałyby powstać na stadionie Kuźni.

Rozpoczął się cykl koncertów w ramach Ustrońskiej Jesieni Muzycznej. Na początek w sali widowiskowej „Prażakówki” bawiono się w klimacie paryskiego „Moulin Rouge”, widzowie obejrzeli przedstawienie rewiowo-operetkowe, nasycone humorem i najpopularniejszymi przebojami. Hitem „Jesieni” będzie tradycyjny już, doroczny występ światowej sławy pianisty Adama Makowicza, który w niedzielny wieczór, 4 listopada, zagra w koncercie charytatywnym.

Na IX Mistrzostwach Świata w Karate Shotokan federacji FSKA zawodnik KS Shindo Cieszyn, Piotr Szymala, zdystansował wszystkich konkurentów i zdobył złoty medal w konkurencji kata indywidualne seniorów. Mistrzostwa odbywały się w angielskim Crawley.

Opr. (kor)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Od czwartku można głosować!

Dzisiaj zakończyliśmy rozpoczętą w ub. sobotę prezentację dziesiątki nominowanych do głównej nagrody Tacy Jesteśmy 2007. O tym, kto zostanie jej laureatem, jak co roku zdecydują wszyscy Ci, którzy wezmą udział w wielkim głosowaniu. Rozpocznie się ono 1 listopada i potrwa do 19 listopada br. Pozostaje więc kilka dni, żeby się namyślić i zdecydować, na kogo oddać swój głos.

A jak można głosować?

Pierwsza możliwość to głosowanie SMS-ami, które należy wysłać pod nr 722 912 663. W SMS-ie należy

podać swojego kandydata, swoje imię i nazwisko (ważny będzie tylko jeden głos z danego numeru).

Drugi wariant to głos wysłany w liście lub na karcie pocztowej również ze swoim imieniem i nazwiskiem i adresem do korespondencji. Listy prosimy wysłać na adres: **Kancelaria Kongresu Polaków, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn.**

Wreszcie ostatnia, najbardziej chyba atrakcyjna możliwość, to głosowanie za pomocą kuponu (lub naklejenie kuponu na liście lub karcie pocztowej), który będzie się pojawiał w każdym numerze „Głosu Ludu”. Głosy z kuponami z „GL” należy nadsyłać również do **Kancelarii Kongresu**. Wszyscy uczestnicy głosowania wezmą udział w losowaniu trzech darmowych, podwójnych biletów na Koncert Galowy, a spośród osób głosujących za pomocą kuponów z „GL” dodatkowo odbędzie się losowanie wartościowych nagród.

Przypomnijmy, że jak co roku, wszyscy nominowani zostaną przedstawieni publiczności na **Wieczorze Galowym**, który odbędzie się 25 listopada br. w Teatrze Cieszyńskim w Cz. Cieszynie. Tam też zostanie wręczona nagroda Złoty Jestem 2007, a jako gwóźdź programu wystąpi **Grupa MoCarta**. Bilety na Wieczór Galowy już teraz można zamawiać w Kancelarii Kongresu Polaków, dzwoniąc pod nr 558 711 453 lub pisząc na adres e-mailowy: kancelaria@polonica.cz

Sponsorem Generalnym Koncertu Galowego Tacy Jesteśmy 2007 jest firma Walmart, s.a. (sch)

Wejścia gratis

REGION (mro) – Z okazji Dnia Województwa – galerie, muzea i instytucje kulturalne, będące na tzw. „wojewódzkim garnusku”, już w tę niedzielę otworzą swoje podwoje dla zwiedzających. Dzień ten będzie obchodzony na terenie całego państwa, będzie więc można skorzystać i zwiedzić zabytki, na których obejrzenie zabrakło czasu latem. W naszym regionie otwarte będą: sala ekspozycyjna Musaion oraz Drzewionka Kotuły w Hawierzowie, Muzeum w Żywocicach, filie Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Orłowej Lutyni, Frysztacie i Jablonkowie, Muzeum Techniczne w Pietwaldzie. Wszystkie te ekspozycje będzie można zwiedzać za darmo w godz. 13-17. Jedynie Archeopark w Kocobędzu Podoborze będzie można zwiedzać w godz. 9-16 i to za opłatą.

Drogowe inwestycje

JABLONKOW (kor) – Ponad 6 mln koron jablonkowski ratusz wyłożył w tym roku na remonty dróg. Odnowiono m.in. drogi do dzielnic Lyski i Witaliszów oraz Pod Pilaną. Jablonkowie uważają jednak, że to za mało.

Niestety, chociaż remonty dróg to dla nas sprawa priorytetowa, w kasie miejskiej nie starcza pieniędzy – mówi wiceburmistrz **Stanisław Jakus**. – Wprowadziliśmy się o pomoc do władz województwa, nie otrzymaliśmy w tym roku na drogowe inwestycje ani korony dotacji. Nie było też odpowiedzi na listy, które wystawiliśmy do resortu finansów. Musieli-

śmy sobie poradzić sami. Może w przyszłym roku będzie lepiej?

Jednym z najważniejszych przedsięwzięć będzie w 2008 r. przede wszystkim budowa chodnika wzdłuż drogi do Łomnej – między sanatorium chorób płucnych a Łomną Miejską. – Kiedy otwarty zostanie jablonkowski odcinek drogi ekspresowej I/11, czyli obwodnicy, z drogi do Łomnej korzystać będzie więcej samochodów. Musimy zatem zadbać o bezpieczeństwo pieszych – wyjaśnia Jakus. – Jak na razie wyłożyliśmy z kasy pół mln koron na opracowanie projektu. Mamy nadzieję, że część kosztów budowy chodnika pokryje państwowa dotacja.

Ciekawostki

Mona Lisa z brwiami

Francuski badacz Pascal Cotte ustalił, że słynna Mona Lisa różniła się pierwotnie od znanego wszystkim wizerunku (m.in. miała brwi). Odkrycie możliwe było dzięki analizie obrazu Leonarda da Vinci przeprowadzonej przy pomocy kamery cyfrowej o wyjątkowo wysokiej rozdzielczości. Pascal Cotte skonstruował unikalną kamerę o rozdzielczości 240 milionów pikseli. Pozwoliła ona na zbadanie różnych warstw portretu Mony Lisy oraz na przeanalizowanie wszystkich rodzajów światła – od ultrafioletu do podczerwieni. Dzięki tym badaniom Cotte mógł wykazać, że Mona Lisa miała kiedyś brwi i rzęsy, które prawdopodobnie zniknęły z powodu starzenia się obrazu Leonarda da Vinci. Również jej słynny uśmiech był niegdyś bardziej

wyrazisty niż obecnie. Poza tym jej dekolt był ozdobiony białą koronką. Francuski badacz poinformował, że pracuje obecnie nad innym obrazem Leonarda da Vinci. Chodzi o znajdującą się w krakowskim Muzeum Czartoryskich „Dama z gronostajem”. Rezultaty tych badań mają być opublikowane 12 listopada.

Dom rodzinny Leonarda

Dyrektor Muzeum Leonarda w niewielkiej wsi Vinci pod Florencją, Alessandro Vezzosi, i Elisabetta Ulivi, historyk nauki specjalizująca się w historii renesansowej matematyki, uważają, że udało im się zidentyfikować pięć domów rodu da Vinci na podstawie dokumentów związanych z działalnością ojca słynnego malarza, notariusza Piero da Vinci. Badacze podkreślili, że co najmniej trzy z nich to absolutna

Moim zdaniem

O Internecie po raz drugi

Znowu się czeplam, ale trudno, taka moja natura. A o co tym razem? Ano o strony startowe w naszych komputerach. Szczególnie zaś o język tych stron. Rzeczywiście, patrząc na stronę startową w Internecie, można się wiele dowiedzieć o jego użytkownika. Najczęściej nasza strona startowa to jakaś wyszukiwarka, bądź jakiś serwis informacyjny – i to najlepiej taki, który potrzebny nam jest w pracy. W tym wypadku trudno stawić jakiegokolwiek zdania na temat użytkownika.

Jeżeli jednak mówimy o komputerze domowym, sprawa ma się trochę inaczej. Osoby, którym bliższy jest język polski, wybiorą polski portal, jako domyślną stronę startową. Osoby, które mają trochę więcej problemów z poprawną polszczyzną, wybiorą czeską stronę. Czy można w tym wypadku mówić o tym, że Internet oddala nas od polskości, jak moja koleżanka redakcyjna? Nie sądzę. Internet to takie same medium, jak gazeta, radio, telewizja. W ilu domach słuchamy polskich stacji radiowych? Mam dziwne wrażenie, że istnieje tu bardzo widoczna zależność pomiędzy językiem stacji radiowej a strony internetowej w komputerze. Ilu z nas codziennie czyta czeskie gazety, a ilu fatyguje się po polską prasę? To sprawy, nad którymi warto by się zastanowić.

Nie bójmy się jednak o dzieci. Te podziały ich nie dotyczą. Młode pokolenie w Internecie z łatwością porusza się po polsko-, czesko-, a częściowo anglojęzycznych stronach. Te z polskich szkół, szukając odpowiednich informacji, cieszą się, że znają jeszcze jeden język, a tym samym mają dostęp do większej ilości danych. I nie bójmy się o to, że skądś nie przeczytają Sienkiewicza, to biedne już po polsku mówić nie będą, nie zrozumieją nawet instrukcji obsługi czajnika bezprzewodowego. Pierwsze, Sienkiewicz leży raczej na półkach z romansidłami i nie skaplikowanego w nim znaleźć nie można. Po drugie, zawsze były dzieci, które lubiły czytać i takie, które wolały strzelać z procy w gołębie. Dzieci, które lubią czytać, wykorzystują po prostu Internet w rozwijaniu swoich pasji czytelnicy. Te, które wolały procy, korzystają z gier komputerowych. Czasy i narzędzia się zmieniają, a ludzie pozostają tacy sami.

I jeszcze jeden z plusów Internetu. Nie muszę biec po moście przez Olzę, albo do księgarni Wirthów. Wystarczy, że kliknę www.gazetaborcza.pl i już wiem, że PO ma ogromny dylemat – wyższe pensje, czy lepszy budżet. I cieszę się, że nie jestem politykiem.

sikorova@glosluda

Burza mózgów

Dokończenie ze str. 1

– To spotkanie miało sens, pojawiło się na nim wiele ciekawych pomysłów. Obiecuję, że będziemy się starać je zrealizować – zakończył spotkanie K. Kaszper. Zdradził też, że w przyszłym roku oprócz 12 numerów „Zwrotu” redakcja przygotuje 2 dodatki monograficzne (tukażą się w czerwcu i grudniu). Od stycznia powinny być ponadto gotowe strony internetowe miesięcznika.

– Ale mam też jedną nie dobrą wiadomość – od stycznia „Zwrot” będzie droższy, prawdopodobnie będzie kosztował 30 koron – dodał redaktor naczelny pisma.

Szyndzielnia była też tradycyjnie okazją do wręczenia nagród laureatom konkursów z trzech ostatnich numerów „Zwrotu”. W lipcu byli to **Cecylia Josiek** i **Bohdan Ondraszek**, w sierpniu – **Jerzy Szkatuła**

i **Władysław Koch**, we wrześniu zaś **Beata Pulcer** i **Józef Stonawski**. Cenne nagrody ufundowali tradycyjnie zaangażowani sponsorzy.

Kto na seminarium?

Ministerstwo Kultury RC przygotowało na 15 listopada br. seminarium dotyczące polityki dotacyjnej dla organizacji niedochodowych działających na rzecz mniejszości narodowych. Odbędzie się ono w siedzibie Ministerstwa – Mahlářská náměstí 471/1, Praha 1 – w godz. 8.30 – 17. W seminarium przewodniwy jest również udział 7 przedstawicieli polskiej mniejszości narodowej. Chętni mogą zgłaszać do członka Rady Kongresu Polaków w RC, **Dariusza Brzozgi** (nr tel. kom. 776 272 669), najpóźniej do 31 bm.

nowość, natomiast co do dwóch pozostałych już wcześniej istniały hipotezy, że należały do da Vincich. Leonardo da Vinci (1452–1519), malarz, architekt, inżynier, rzeźbiarz – jeden z geniuszy włoskiego renesansu.

Stop paleniu!

Parlament Europejski wezwał do zakazania palenia w miejscach publicznych i w pracy oraz zaproponował wprowadzenie zakazu sprzedaży papierosów w automatach, co miałoby utrudnić ich dostępność dla nieletnich. Raport przyjęty przez PE z własnej inicjatywy nie ma mocy prawnie wiążącej. Odzwierciedla jednak nasilającą się w Europie tendencję, by coraz bardziej uprzykrzać życie palaczom i tym samym zniechęcać ich do nałogu. Aż 561 eurodeputowanych opowiedziało się za za-

wartymi w raporcie restrykcjach i tylko 63 było przeciw. Zdaniem PE jedynie pełny zakaz palenia we wszelkich zamkniętych miejscach pracy, restauracjach, barach i środkach transportu publicznego będzie chronił życie niepalących i uchroni gospodarkę miliardów euro stratami wywołanymi przez palaczy. Wśród samych eurodeputowanych są jednak zagorzali palacze, którzy ostro zaprzeczają, kiedy jakiś czas temu wprowadzono całkowity zakaz palenia na terenie budynków PE w Brukseli i Strasburgu. Po ich protestach wydzielono zamknięte pomieszczenie dla palaczy niedaleko siedziby w Brukseli. W głównym plenarnej w Strasburgu palacze siedzą w Strassburgu, palenie jest możliwe jest tylko na zewnątrz w wyznaczonych miejscach na balkonach i tarasach.

ROZMOWA Z MIROSLAVEM PIVOVARČIKIEM, WOJEWÓDZKIM KOORDYNATOREM DS. MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

Widziane z urzędu

Miroslav Pivovarčík przejął na początku roku resort spraw mniejszości narodowych w województwie morawsko-śląskim po Helenie Balabánovej. Sprawy te przeniesione zostały też z wydziału kultury do socjalnego...

Jak to się stało, że zagadnienia związane z prowadzeniem spraw mniejszości narodowych, przeszły z wydziału kultury do wydziału socjalnego Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie?

Powodem zmian organizacyjnych był wydział kultury i ochrony zabytków, który został de facto zlikwidowany, a jego kompetencje zostały podzielone między pozostałe wydziały. Stało się to w ramach reorganizacji wydziału socjalnego, który na rzecz mniejszości narodowych zajął się wydziałem spraw socjalnych.

Jakie są pańskie kompetencje?

Jako koordynator ds. mniejszości narodowych i problematyki etnicznej, zajmuję się ogólnymi sprawami, które dotyczą mniejszości. W tym zakresie koordynacja pracy romskich i czeskojęzycznych, przekazywanie im informacji z obrad Rządu RC, prezydium Rady Ministrów, czy kierownictwa województwa. Ci zaś w ramach swoich kompetencji, na podstawie informacji, współpracują z innymi wydziałami, jak i organizacjami społecznymi. Zaś jako sekretarz Komisji ds. Mniejszości Narodowych, jestem w ścisłym kontakcie z mniejszościami, znajdującymi się na terenie naszego województwa. Na co dzień zajmuję się problemami w ich życiu codziennym, w kulturze - tym, by mniejszości mogły być zgodne z własnymi przekonaniami.

Może pan wymienić, jakie mniejszości tu mieszkają?

Najliczniejsze - Słowacy, Polacy, Węgry, Niemcy, Romowie, Bułgari, a także Grecy i Wietnamczycy. Te grupy nie traktujemy, jako typowe grupy mniejszości narodowej.

W jaki sposób uznano za mniejszość te, a nie inne? Przecież mniejszość narodowa to grupa ludzi zamieszkująca tradycyjnie obszar danego państwa, posiadająca własny język, kulturę, pochodzenie etniczne bądź religijne. Zbiorowość, która charakteryzuje się poczuciem własnej odrębności, a także chęcią zachowania i przekazania swojej kultury następnym pokoleniom. Stąd wywodzi się także pojęcie

„tradycyjna grupa językowa”, której przysługują prawa zawarte w „Karcie Języków mniejszościowych lub regionalnych”. Jak byśmy na to nie patrzyli, ani Bułgarzy, ani Wietnamczycy nie podpadają pod tę definicję.

Oczywiście, na podstawie spisu powszechnego z 2001 roku, w czasie którego każdy mieszkaniec mógł zadeklarować, jakiej jest narodowości, uważa się, że do narodowości przynależą tylko obywatele RC. Dlatego wymienione przeze mnie narodowości uznawane są w całej Republice.

Oznacza to ni mniej ni więcej, że gdyby umówiła się grupa - powiedzmy tysiąca osób - że zadeklarują w spisie narodowość szwedzką, to oficjalnie mielibyśmy w RC nową grupę narodową.

Nie mogę tego w stu procentach potwierdzić. Musieliby mieć czeskie obywatelstwo.

Przejdźmy do polityki grantowej Urzędu Wojewódzkiego. Co roku przyznawane są granty mniejszościom narodowym. Najniższy grant to jednak 50 tys. koron. Mniejszość polska nie raz zwracała uwagę na celowość obniżenia tej kwoty, tak, by więcej organizacji mogło skorzystać z dobrodziejstw wojewódzkiego budżetu.

Rzeczywiście, Urząd Wojewódzki co roku ma do dyspozycji mniejszości milion koron na granty, z tym że dotacja minimalna wynosi 50 tysięcy. Komisja ds. Mniejszości wniosła już o obniżenie tego limitu. Jednak decyzja Rady Województwa i władz wojewódzkich jest taka, że te granty nie mogą być mniejsze. Jeśli chodzi o niższe kwoty, to mniejszości miałyby korzystać z grantów gminnych. Ale zaznaczam, że jedna z możliwości uzyskania wojewódzkiego grantu przez organizację, w tym pożytku społecznego, to kumulacja wniosków mających odbicie we wzajemnym powiązaniu przygotowywanych projektów.

Tak, to może być rozwiązanie. Nie jestem pewna, czy łatwiejsze. Przed

chwilą powiedział pan, że organizacje mniejszości miałyby korzystać z grantów gminnych. Zgoda. Ale jak pan wytłumaczy fakt, że granty wojewódzkie są przyznawane nie tylko mniejszościom, ale czeskim władzom miejskim czy gminnym. Jeśli województwo morawsko-śląskie przeznacza pieniądze dla mniejszości narodowych, to niech te mniejszości je dostaną.

Tu raczej nie chodzi o to, kto występuje w roli organizatora, ale dla kogo się te akcje robi. Robi się je dla mniejszości narodowych. Myślę, że to, kto jest organizatorem danej akcji, nie jest aż tak ważne.

Jeżeli impreza jest robiona przez związek organizacji mniejszościowych - nie mam żadnych zastrzeżeń. Jeżeli natomiast robi to miasto „dla” mniejszości, przypomina mi to nieco „uszcześliwianie na siłę”...

Rzeczywiście, widać tu brak harmonijnej współpracy w ramach samorządów. Organizacje pożytku społecznego powinny ściśle współpracować z miastem, by było jasne, kto i co będzie organizować.

Przejdźmy do podwójnego nazewnictwa. W tym roku na sporządzenie dwujęzycznych tablic zostało przeznaczonych z budżetu państwa 5 mln koron. Czy możliwe jest podniesienie tej puli?

Nie tylko na ten rok przeznaczono 5 mln koron... Mamy informacje z Urzędu Rady Ministrów, że o ile zostanie przyjęty budżet w przedłożonej formie, to w 2008 roku będzie na ten cel przeznaczonych kolejne 5 mln koron. O zwiększeniu tej puli chyba można dyskutować, ale w tej fazie, w naszym wydziale, mamy tylko trzy wnioski o rekompensatę kosztów tablic dwujęzycznych w ogólnej kwocie ok. 160 tys. koron. Wnioski złożyły Olbrachcice, Sucha Górna i Ploseczna.

A więc wygląda na to, że pieniędzy na ten cel nie zabraknie.

W tej fazie otrzymane pieniądze musimy do końca roku jakimś sposobem wydalkować. Jeżeli ich nie wydamy, to będzie konieczność zwrócenia ich do budżetu. Oczekujemy, że dalsze wnioski o refundację wpłyną do końca roku.

Miroslav Pivovarčík, wojewódzki koordynator spraw mniejszości narodowych i romskich.

Dlaczego to tak wolno idzie?

W marcu RC ratyfikowała „Kartę języków mniejszościowych lub regionalnych”, w maju województwo dostało środki finansowe na ten cel. W międzyczasie informowaliśmy wójtów tych 31 gmin, że środki już mamy i jakimi drogami mogą je czerpać. Od tamtej pory wszystko jest w rękach samorządów. My nie możemy ingerować w decyzje tych gmin. Te gminy, które oddały już wnioski, mogą być pewne, że wydatki będą refundowane jeszcze w tym roku.

Z kolei ja widzę problem na innej płaszczyźnie. Polska mniejszość de facto informuje w gminach społeczeństwo większościowe, że ma prawo do dwujęzycznych napisów. To może być postrzegane, jako realizacja własnego, partykularnego interesu, a nie przysługującego i obowiązującego w RC prawa. Nie byłoby lepiej i bardziej merytorycznie, gdyby urząd wojewódzki przeprowadził medialną kampanię informacyjną dla ogółu obywateli?

Kampania trwa. Informacje o przyjęciu Karty znalazły się w miesięczniku „Województwo morawsko-śląskie”. Od maja na internetowych stronach województwa znajduje się informacja, czym Karta jest, dlaczego powstała, i dlaczego RC ją ratyfikowała. Myślę, że informacje te dostępne są dla każdego...

Ogółowi, który się tym interesuje... To jest różnica.

Oczywiście. Kto chce, to te informacje zyska. Z drugiej strony wójtowie i burmistrzowie miast, w których żyją mniejszości, dostali list wystosowany przez wicehetmana z powyższymi informacjami. Ich

zadaniem było rozpowszechnienie tej informacji. To sprawa samorządów, komisji ds. mniejszości narodowych, które miałyby się podjąć objaśnienia tej sytuacji mieszkańcom.

Kiedy zostanie zrealizowany wieloletni postulat Towarzystwa Nauczycieli Polskich odnośnie zatrudnienia pracownika urzędu odpowiedzialnego jedynie za polskie szkolnictwo, właśnie ze względu na jego specyfikę?

To zależy od wydziału szkolnictwa. Ja w tej sprawie nic nie mogę powiedzieć. Myślę, że nie robi się nic w sprawie tego problemu.

Czy urząd planuje akcję informacyjną, tłumaczącą dlaczego mniejszości narodowe są na terenie województwa? Nieraz bowiem rzucano się w oczy całkowita nieznanomość historii regionalnej mieszkańców tego terenu. Czy planuje się podejmowanie tej tematyki, bo póki co, jest tak, jakby nas nie było, choć od 18 lat wszyscy mieszkamy w państwie demokratycznym...

Konkretnie nie mogę odpowiedzieć na to pytanie. Oczywiście w głosach naszych ludzi są pomysły, by życie wszystkich grup narodowościowych w województwie było jednakowe, by jedni nie patrzyli z niechęcią na drugich. Będziemy starać się uświadomić ludziom istotę tego, czym są mniejszości. Ale w jakiej to będzie formie i kiedy? Nie jest to jeszcze określone. Przypuszczam, że w przyszłym roku znajdzie się na to czas.

Dziękuję za rozmowę.
MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

reakhow

FELIETON DARKA JEDZOKA

Donieś w mediach najbardziej do twarzy w różnego rodzaju płynach ustrojowych, jesteście stale karmieni relacjami z wypadków, katastrof i morświni. Większość z nas jest już tym na tyle zahartowana, że spokojnie mogłaby jeść chipsy przy transmisji na żywo z sekcji zwłok. Jeżeli istnieje jednak rzecz, która nas przeraża i na nowo dziwi mnie, gdy słucham relacji z rozpraw sądowych, to jest nią surowość prawa. A raczej jej brak. Otóż - żyjemy w państwie, gdzie prawo jest miłe i tolerancyjne, wręcz gościnne i przytulne dla zbrodniarzy i sędziów. W arcydziele rosyjskiej literatury - Romanidze turkuje siekierką dwie kobiety, za co w ostatnim efekcie jest zesłany na Syberię. U nas można być na ulicy z ciupagą w prawicy i przetrzebić ludność całego miasteczka, by otrzymać kilkanaście lat w więzieniu, z dostępow do siłowni i z posiłkami trzy razy dziennie. Gdyby Dostojewski żył dzisiaj między nami, nazwałby swoje dzieło „Zbrodnia i kawa”.

Nie proponuję tutaj bynajmniej kary śmierci ani publicznych linczów, chociaż nie ukrywam, że podłączanie elektrody w kluczowe miejsca organizmu mogłoby być mocnym argumentem. Może po prostu, od czasu do czasu, przydałoby się rozróżnić trochę wyro-

ki dla hodowców nielegalnych ziólek oraz złodziei w sklepach spożywczych od kar dla kanibalistycznych, zbrodniczych recydywistów. Jak już nic innego, to zmusić tych ostatnich do wyjścia na świeże powietrze i rozruszania odleżyn w kamieniołomie albo kopalni uranu, jak za starych dobrych czasów. Bo przecież zdrowie jest najważniejsze.

Można też rozważyć koncepcję mojego znajomego, który proponował ongiś, by zamiast więzień budować dla morderców areny walk - oczywiście za pieniądze z funduszy europejskich. Każdą nową dostawę recydywistów wrzucić na środek Koloseum, dać im do ręki po wykarczowane drzewo, włączyć kamery i emitować dla ludu w późny sobotni wieczór zamiast amerykańskiego horroru lub kroniki kryminalnej.

Póki co - w aktualnym klimacie prawnym do morderców musimy sobie wyhodować taki stosunek, jak do przysłówiowych mrówek faraona. Skoro się ich nie można pozbyć, to trzeba pokochać. Zaprosić do stołu wigilijnego, przesłać nowy sweter na imieniny, zaprowadzić na wystawę noży japońskich. A na wszelki wypadek trzymać pod ręką akumulator i elektrody.

darek.jedzok@gmail.com

Kratki

Od dramatu po komedię filmową

BYSTRZYCA (hs) - W najbliższy piątek o godz. 18 miłośnicy polskiej kinematografii spotkają się w bystrzyckim kinie na kolejnej projekcji w ramach Klubu Filmu Polskiego. Tym razem klub zaszerwuje nam kino o tematyce miłosnej. Ekranizacja bestsellerowej powieści Janusza Leona Wiśniewskiego *Samotność w sieci* otworzy cykl filmów, które będzie można zobaczyć jeszcze w tym roku. Film opowiada o miłości w wirtualnej rzeczywistości i o perypetiach współczesnego człowieka zagubionego w świecie nowoczesnej techniki, uparcie poszukującego prawdziwych uczuć. W filmie można zobaczyć m.in. Magdalenę Cielecką oraz Andrzeja Chyły.

Następna, piątkowa projekcja filmu *Jasne, błękitne okna* pojawi się na ekranie kina w Bystrzycy 9 listopada. Tydzień później, czyli 16 listopada, będzie można obejrzeć słynnych *Statystów* Michała Kwiecińskiego. Na grudzień natomiast Klub Kultury proponuje kinomanom tegoroczną premierę filmową - *U Pana Boga w ogródku*, a także kontynuację *U Pana Boga za piecem* w reżyserii Jacka Bromskiego.

OTYLIA TOBOŁA O ZMIANACH W NADAWANIU STONAWSKICH PROGRAMÓW TELEWIZYJNYCH Czy wyjdzie poza Stonawę?

Otylia Toboła i jej operator Jiri Brzóska podczas realizacji reportażu w Teatryku „Bajka”. W roku 1991, jako jedna z pierwszych miejscowości w ówczesnej Czechosłowacji, powstała do życia własna stacja telewizyjna – Lokal Stonawa, której nazwa jak sama nazwa wskazuje, odzwierciedlała głównie na nadawanie programów informacyjno-publicystycznych dotyczących życia miejscowej ludności i inicjatyw społecznych. Stać ją było na ten lukrowany, należała do jednych z najbogatszych w kraju. W rezultacie, pod koniec lat 90. mieszkańcy wioski ościennej, drukowanymi informatorami nie byli zadowoleni, stonawianie nie mieli do dyspozycji serwisu telewizyjnego z teletekstem włącznie.

W swoich reportażach nie ograniczasz się do prezentowania dorobku gospodarczego i społeczno-kulturalnego mieszkańców Stonawy, ale częstokroć wychodzisz poza tę miejscowość. Niestety ich oglądalność jest niewielka. Poza stonawianami i garstką ludzi z przyległych do Stonawy gmin ościennych, nikt tego nie ogląda. Pomimo że niejednemu twój materiał zasługuje na to, aby widziało go całe Zoolzie. Mam pomysł, który być może powiększy liczbę potencjalnych odbiorców Twojej wspaniałej roboty... Nie każdy bowiem ma dostęp do Internetu.

Schlebiasz mi... Choć, nie powiem, to całkiem ciekawe. Ale jak sobie to wyobrażasz?

To bardzo proste. Wybierzesz najciekawsze reportaże, nagraż na kasecie wideo (względnie płycie CD i DVD) i będziesz ją wypożyczać kłopotliwie lub innym zainteresowanym, bądź też sama będziesz wyjeżdżać w teren, aby uzupełnić nagrany materiał dodatkowym komentarzem. Myślę, że pomysł jest możliwy do zrealizowania, tylko wymaga większego zaangażowania Twojego operatora kamery, Jirki Brzóska.

Porozmawiam z nim. Myślę, że jest to wykonalne, i że mój szef nie wyrazi sprzeciwu, zasłaniając się prawami autorskimi.

No to do dzieła! Niech naród się dowiedzi, że i mała stacja telewizyjna o lokalnym zasięgu może produkować dobre programy o dużym znaczeniu.

KAZIMIERZ SANTARIUS

P. S. Zanim wywiad ten oddałbym do redakcji, red. Otylia Toboła poinformowała mnie, że jej szef, Petr Pamač, kierownik ostrawskiej TV Polár, wyraził zgodę na wprowadzenie w życie mojego pomysłu, pozostawiając redakcji stonawskich programów wolną rękę w doborze reportażu na pierwszą kasetę. O sposobie wypożyczenia jej zainteresowanym Czytelnikom poinformujemy wkrótce. [K.S.]

POP AR!

16

Witam Państwa w kolejnym PopArcie. Mamy dzisiaj trochę do powiedzenia, więc bez zbędnych gadek przejdźmy do prezentacji kolejnej zaoziańskiej kapeli.

Poprostu

Jeden z najnowszych zespołów muzycznych na naszym terenie, znany już niektórym z Was z koncertów na zaoziańskich imprezach. Grupa młodych muzyków z gimnazjum

nie stara się o żaden sztuczny artystyczny, zbiera doświadczenie na próbach i na koncertach, i podobno gra z każdym dalszym występem coraz dojrzalej. Oto, co mieli do powiedzenia w naszej ankiecie:

nazwa produktu: POPROSTU... gramy prostą, nieskomplikowaną muzykę model: Polyrock... muzyka rockowa z elementami różnych stylów muzycznych części składowe: Gabriel Kopec – gitara, śpiew

Anna Niedoba – śpiew Dominik Mendrek – klawiszowe, gitara Piotr Mendrek – skrzypce elektryczne Andrzej Bartnicki – gitara basowa Jakub Szymaniak – perkusja data produkcji: 20. 10. 2006 cel marketingowy: Chcemy po prostu grać... i chcemy, żeby nasza muzyka podobała się ludziom. nagrody na targach: Nie było żadnych nagród, na razie!... wielkim sukcesem był nasz minikoncert na Złocie 2007 w Wędrynie, ale nasze największe osiągnięcie to możliwość robienia tego, co sprawia nam przyjemność... czyli granie dla ludzi. slogan reklamowy: „Chcemy grać dla Zoolzian”.

Radiohead «In Rainbows» (2007)

Oj, długo przyszło czekać fanom grupy na kolejny album. Po latach posuchy nadszedł jednak czas świętowania. Krążek zyskał miano albumu roku jeszcze zanim została ogłoszona dokładna data sprzedaży. Krywicy piszą prężny, a wydawnictwa muzyczne srykują się do rewolucji. Coż to się dzieje na tym świecie?

Kapela zdecydowała się bowiem na odważne posunięcie – nie wydała na razie płyt CD, ale udostępniła album na swoich stronach internetowych (www.inrainbows.com) w formacie mp3, przy czym – tu uważaj! – każdy klient sam wybiera cenę od 0 (!!!) do niecałych 100 funtów. W sytuacji ciągle spadającej sprzedaży nośników audio chodzi o bardzo dramatyczne posunięcie i duże firmy nagraniowe czekają, co z tego wyjdzie.

Jednak byłoby raczej szkoda, aby cała uwaga związana z wydaniem nowej płyty skoncentrowała się wyłącznie na kontrowersyjnej formie jej sprzedaży. Siódmy album zespołu powstał 14 lat po wydaniu pierwszego, cztery ubiegłe płyty trafiły niezawodnie na pierwsze miejsce brytyjskiej listy przebojów oraz na pierwsze trzy pozycje list amerykańskich. Radiohead kilkakrotnie odkładali termin wydania płyty i zamykali się ponownie w studio, by szlifować utwory albo eksperymentować z ich formą. Chociaż wiernym słuchaczom „pypcie rosty”, zespół wytrzymał próbę czasu. Teraz zaś, gdy album ujrzał światło dzienne, z satysfakcją można stwierdzić, że te długie cztery lata na pewno nie były czasem straconym.

Od czasów wyjątkowych w historii rocka alternatywnego – płyt „OK Computer” oraz „Kid A” – poprzeczka wisi zatrzęsnięta wysoko. Także tym razem zespołowi nie udało się jej przeskoczyć i po raz kolejny przesunąć granice dopuszczalnego eks-

perymentu w muzyce popularnej, ale można śmiało powiedzieć, że spełnili zadanie hardo i z wypiętą pierśią. „In Rainbows” tu i tam przywołuje wspomnienie starych czasów charakterystycznym zawođeniem gitary albo chórkami podbarwiającym wokale Thoma Yorke, być może nie ma też utworów atakujących ucho tak bezpośrednio, jak na wspomnianych klasycznych już albumach... jednak po raz kolejny jakimś cudem Radiohead dokonało tego małego cuda – z gmatwanymi skomplikowanymi rytmem i harmonią, z szelestów i brudu dźwiękowego, po kolejnym przesłuchaniu wydania się nagie krucha, urzekająca melodia.

Nie warto tu opisywać po kolei wszystkich utworów, bo na płycie nie ma głuchych miejsc. Większość z nich to rozbudowane konstrukcje, zmierzające nieuchronnie do rozrywającej gradacji, od czasu do czasu błysnie jednak także drobna muzyczna – mówię tu o folkowej prawie piosnce „Faust Arp”, przypominającej twórczość Nicka Drake'a, angielskiego barda lat 60. Końcowy zaś kawałek – senny „Videotape” – przywołuje reminiscencje ubiegłorocznej solowej płyty Yorka pt. „Eraser”.

Po kilkakrotnym przesłuchaniu zostałem całkowicie usatysfakcjonowany. Płyta „zbozona muzycznie”, ale nie na tyle, aby nie uwodzić melodiami. Kapela w świetnej formie. Produkcja kosmicznie wprost dopracowana. Panowie jednak nie mogą zasnąć na laurach – przed nimi kolejne wyzwania. Obrona kilkakrotnie przyznawanego tytułu „Najlepszej kapeli koncertowej świata”.

Spróbuj, jeżeli Ci smakuje: Coldplay „Parachutes”, Radiohead „OK Computer”, Blur „13”.

Go Szeptane... Skoro była już dzisiaj mowa o Poprostu, to warto przypomnieć, iż w piątek 19 października odbyła się w Teatrze Cieszyńskim premiera gimplowskiego musicalu „Boom”, w przygotowaniu którego maczali paluchy między innymi członkowie tej kapeli.

2 listopada od 18.00 odbędzie się w PZKO Trzyniec Łyżbice (ex-club Barocko) impreza pt. „Independent.pl – spotkanie z polską muzyką niezależną”. Zgodnie z zasadą „śpiewać każdy może” wystąpią lokalni (Apatheia, Blissten) oraz przyjezdni (faleQ – Polska). Organizatorami imprezy są: Klub Stypendystów Semper Polonia, SMP oraz Związek Miłośników Uszkodzonych Bębenków.

Zarządził się od solowych płyt liderów znanych kapel – swoje projekty przytaczali na rynek między innymi: Dave Gahan (Depeche Mode), Serj Tankian (System of a Down) oraz wokalistka Róisín Murphy (ex-Moloko).

Go Szeptane...

Nowa płyta Natalii Kukulskiej podobno będzie niezła. Znaczący się – pod względem muzycznym, gdyż tego akurat dopilnują dwaj panowie ze składu Sistarz. Będzie trochę funka, trochę soula, co nieco mib, ogólnie muzyczne klimaty spod znaku wytwórni Motown po lata 80. To, że artystka ostatecznie wydurosła, podkreśla także tytuł albumu, dumnie nawiązujący do najlepszych tradycji polskiej poezji śpiewanej – a la Stachura czy Grechuta. Krążek nosi nazwę „Sexi Fleci”.

Nie i dograne – za dwa tygodnie porcja świeżych filmów. W najbliższych dwóch filmowych wydaniach zapoznamy się z klasykami filmu propagandowego – za miesiąc Leni Riefenstahl, a już następnym razem z pokładami pancernika Potiomkina skinie do nas Sergiej Eisenstein. Zatem – do przeczytania!

Zabrykę przygotował: DAREK JEDZOK

Zabrykę przygotował: DAREK JEDZOK

Telewizja

SOBOTA 27 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

5.50 Sukces - Zmowa (s.) 6.40 Był taki dzień 27 października 6.45 Smaki polskie 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Program publicystyczny 8.45 Nowy Testament - Sędzia sprawiedliwy 9.10 Kuchcikowo gotowanie na ekranie - Wszystko o kapucynie 9.25 Ziarno 9.55 Siódme niebo - Znowu w siodle 10.45 Szkoła złamanych serc 11.30 Zdziaływające życie bezkręgowców - W powietrzu 12.00 Podróżnik - Malakka 12.20 Klinika (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Szkoła bezpiecznej jazdy Jedyński 13.15 Frank Riva 15.05 Przebojowa noc - Skróć 15.50 Sąsiedzi - Twarzą w twarz (s.) 16.15 Tajemnice Watykanu - Bazylika nad grobem 17.00 Teleexpress 17.20 Śmiechu warte 17.50 Faceti do wzięcia - Pisać każdy może (s.) 18.20 Serwis TV 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Król Skorpion 22.00 Przebojowa noc 23.35 Rambo II (film USA) 1.20 Prywatne dochodzenie (film fran.) 3.05 Dom wariatów 4.45 Był taki dzień 27 października.

■ TVP 2

5.30 Echa Panoramy 6.00 Żegnaj Rockefeller 6.30 Spróbujmy razem 7.00 Magazyn Ligi Mistrzów 7.25 Poezja łączy ludzi - Mój ulubiony wiersz - "Ogień" 7.35 M jak miłość (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.30 Wielcy odkrywcy - Benedykt Polak 10.40 Pijące matki 11.40 Na dobro i na zło - Lek na samotność (s.) 12.30 Egzamin z życia 13.20 Święta wojna 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy - Sztuczki listonosza (s.) 15.05 Smaczne go! Ilona Lepkowska 15.55 Gwiazdy tańczą na lodzie - bis 17.40 Na wyłączność 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Europa da się lubić - Europa akademicka 20.00 Pojedynki nie na żarty 20.55 Na imię mi Earl 21.20 Słowo na niedzielę 21.30 Panorama 21.55 Sport-telegram 22.00 Imperium (film USA) 23.45 Dziecko Rosemary (film USA) 2.00 Załóż się - Kayah, Robert Gonera, Kabaret Ani Mru Mru 2.45 Załóż się - Joanna Koroniewska, Afric Silone.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.23 Przegląd prasy 6.45 Serwis info 7.41 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 7.50 Magazyn hokejowy 8.15 To się wytnie 8.20 Gramy dla was 8.45 Cukierenka dziadka Benka 9.17 Serwis ekonomiczny 9.30 Serwis info 10.01 Teleplotki 10.30 Serwis info 10.56 Serwis kulturalny 11.02 Było, nie minęło 11.30 Serwis info 12.00 16/16 12.30 Serwis info 13.00 Etniczne klimaty 13.30 Serwis info 14.00 Na rozkaz 15.00 Biznes tygodni 15.30 Serwis info 16.01 Punkt widzenia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Tygodnik regionalny 18.00 Aktualności 18.45 Koktajl wieczorny 19.05 Piknik TV Katowice z przyjaciółmi 19.35 Pora na kulturę 20.01 30 minut ekstra 20.30 Serwis info 20.48 Tygodnik Polski 21.45 Aktualności 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.28 Magazyn kryminalny 23.56 30 minut ekstra 0.24 Studio Wschód 0.57 Punkt widzenia 1.21 Serwis info 1.50 Teleplotki.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.00 Pierwsza miłość (s.) 6.45 Jesteśmy 7.15 Power Rangers (s.) 7.45 Hugo 8.15 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 9.15 Pasjonaci 9.45 Rodzina zastępcza plus - Słepa sprawiedliwość (s.) 10.45 Sabrina - podwodna przygoda (s.) 12.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Się kręci 15.15 Daleko od noszy - Koncert Rolling Stonesów (s.) 15.45 Tylko miłość (s.) 16.45 Piotr Baltroczyk przedstawia 17.45 Dzień kangura (pr. roz.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Mamuśki (s.) 20.00 Jak oni śpiewają 21.55 Studio Lotto 22.30 Oczy anioła (film USA) 0.45 Pracownik 2.45 Nocne randki.

■ TVC 1

6.25 Szamie, otwórz się 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Willy Fog w podróży dookoła świata (s. anim.) 7.25 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.50 Niech żyje szkoła! 8.05 Science Fiction (film) 9.45 Czy mnie zechcecie? 10.00 Folklorika 10.25 Nasza wieś (mag.) 10.45 Muzyka dęta (pr. muz.) 11.20 Hobby magazyn J. Bohdalowej 11.45 Niewiedza nie usprawiedliwia 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 13.30 W kondy-

cji (mag.) 13.55 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.20 Oczarowanie (s.) 15.20 Kilka miłosnych słów (komedia fr.) 16.45 Antologia czeskiego humoru 17.25 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Szkoła na Wysuni (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Godzina prawdy (pr. roz.) 21.05 John Q (film USA) 23.00 Wiadomości, sport 23.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki (dok.) 23.15 Żegnaj, kochanie (film USA) 0.50 Film o filmie Ostatni pociąg 1.10 W razie czego (film wł.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Sportowy świat 9.25 Świat cudów (pr. cykl.) 10.00 Laura (film USA) 11.25 Film o filmie Next 11.35 Ludmila Mojžišová (dok.) 12.00 Piątka w Pomarańczy 12.55 Game Page (mag.) 13.15 Sabotaż (mag.) 13.45 James Blunt: Live 14.35 Paradoxe Hawkinga (dok.) 15.25 „La Boudeuse” - Odkrywanie narodów morza 16.20 Kamera w podróży 17.10 GEN 17.30 Biblijne historie 19.00 Ćwiczmy z TVC 19.10 Simpsonowie (s. anim.) 19.35 Kultura.cz (mag.) 20.00 Nagrody Ministerstwa Kultury 2007 (retransmisja) 20.25 Wszystko się dzieje pierwszy raz 21.35 Teatr żyje! (mag.) 22.00 333 (mag. lit.) 22.50 Noc z Anđelom 0.20 Wielka muzyka nocna.

■ NOVA

6.15 Leśni koledzy (s. anim.) 6.45 Cudowny świat Walta Disneya 7.40 W.I.T.C.H. (s.) 8.05 O.C. (s.) 9.05 Eso (lista przeb.) 10.15 Morderstwo na festiwalu w Cannes (film USA-kan.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Andula wygrała (film czes.) 14.15 Tata na wagarach (film USA) 16.05 Wiedzą sąsiedzi, jak kto siedzi (film czes.) 17.55 Gospoda (s.) 18.25 Przyprawy 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Aleksander (film koprod.) 23.35 Basen (film niem.) 1.45 Ofiary wojny (film USA).

■ PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.00 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Piotruś Pan i piraci (s. anim.) 7.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 8.25 Dziką Afryka (s. dok.) 9.10 Salon samochodowy 10.05 Było nas sześć (s.) 11.05 Columbo (s.) 13.10 Interkosmos (film USA) 15.40 Premier League Live! 16.00 Chelsea FC - Manchester United (transmisja meczu) 18.05 Wiadomości, prognoza pogody 18.10 Jak zbudować marzenie 18.55 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 VyVoleni - nowi bohaterowie (reality show) 22.20 Van Helsing (film USA) 1.05 VyVoleni - nowi bohaterowie. 1.35 Śnieżka dla dorosłych (film USA).

NIEDZIELA 28 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

5.45 Sukces... Dwa światy (s.) 6.38 Był taki dzień 28 października 6.40 Będziemy grać rocka 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Domisie - Nie ubiór zdoła Domisia (s.) 8.25 Wesoła lekcja - Historia 8.35 Kadra 2012 8.55 Teleranek 9.25 Mula 10.55 Kuchnia z Okrasą - Smaki i kolory jesieni 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Opowieści telewizyjne - Moda 13.50 Historia Audrey Hepburn 15.15 28. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry - Kabaret Moralnego Niepokoju 15.55 Dole i niedole rodziny szympanów 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? Finał października 18.20 Szkoła gadać! 18.45 Ranczo Wilkowyje - Jak powstał film Obcy 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Ja wam pokażę! 21.15 I tak, i nie (film kanad.) 22.50 Cena honoru (film USA) 1.00 Kinetograf 1.30 Niewinni czarodzieje 2.55 Wokół wielkiej sceny 3.20 Był taki dzień 28 października.

■ TVP 2

5.45 Lokatorzy - Zmowa (s.) 6.15 Złotopolscy (s.) 7.15 M jak miłość (s.) 8.05 Ostoja 8.35 Z Dwójką bezpieczniej 8.45 Zaczęło gwiazd - Katarzyna Laniewska 9.15 Weterynarz na safari (s.) 9.45 Wielcy odkrywcy - Benedykt Polak (s.) 10.00 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Himba - życie bez wody 10.30 Park prehistoryczny 11.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Kurlandzki smak 11.55 Rollercoaster 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy - Kto pobił Marka (s.) 15.05 Szansa na sukces - Paweł Kukiz i zespół Piersi 16.05 Na do-

bre i na zło - Podarować życie (s.) 17.05 Egzamin z życia 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.50 Starter 19.10 Podróże z żartem - Kraje, których nie ma 20.05 Duże dzieci - Michał Listkiewicz, Krystyna Sienkiewicz, Maciej Szczepny 21.00 Konspiracja.com 22.55 Panorama 23.20 Sport-telegram 23.25 Euroexpress 23.35 Grzechy po polsku - Obluda 0.20 Noc Klezmerów „Warszawa Singera” - IV Festiwal Kultury Żydowskiej w Warszawie 1.20 Buena Vista Social Club.

■ TV KATOWICE

6.25 SpełniONA w biznesie 6.40 Niezłomni 6.50 Integracja 7.02 Wierzę, wątpię, szukam 7.30 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Zamyślenia nie tylko dla pobożnych - zamyślenia 8.00 Śląski koncert zwycięż 8.45 Góralska lista przebojów 9.00 Światłowiec 9.30 Serwis info 10.01 O co chodzi 10.30 Serwis info 10.55 Serwis kulturalny 11.00 Nieznani sprawcy 11.30 Serwis info 12.02 Telewizja objazdowa 13.00 Jacek Sobala - zapraszam 13.30 Serwis info 14.00 Droga do Euro 2012 14.30 Serwis info 14.40 Znicz Pruszków: Podbeskidzie Bielsko-Biala - 2 liga polska 15.30 Serwis info 15.38 Znicz Pruszków: Podbeskidzie Bielsko-Biala - 2 liga polska 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Z życia Kościoła 18.00 Aktualności 18.45 Retransmisje sportowe 20.30 Serwis info 20.50 Młodzież kontra 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 23.03 Sportowa niedziela 23.58 Półkowniki 0.26 O co chodzi? 0.56 Młodzież kontra.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.15 Tutenstein 7.45 Czarodziejki (s.) 8.15 Power Rangers (s.) 9.00 Słoneczny patrol (s.) 9.45 Dotyk anioła (s.) 10.45 Siatkarz Buddy 12.30 Partnerzy (film USA) 14.45 Sue Thomas - Szyszące oczy FBI 15.45 Ekipa (s.) 16.45 Świat według Kiepskich - Szczupak (s.) 17.15 I kto tu rządzi 17.45 Rodzina zastępcza plus - Podagra (s.) 18.50 Wydarzenia 19.00 Daleko od noszy - Cud nad urną (s.) 20.00 Szakany na śmierć (s.) 22.00 Gotowe na wszystko (film USA) 0.00 Red Bull Air Race 2007 2.30 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.30 Nocne randki.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Adres: Europa Środkowa 6.50 Klocki 7.00 Bajka 7.05 Willy Fog w podróży dookoła świata (s. anim.) 7.30 Boisko 7.9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Uroczyste spotkanie z okazji 89. rocznicy powstania Czechośłowacji (transmisja) 12.30 Pytania V. Moravca 13.30 Gwiezdne dziecko (bajka) 14.30 Dni powszednie i świąteczne (dok.) 15.05 Poszukiwania czasu utraconego 15.20 Gwiazda Piolun (film czes.) 16.45 Słowo na niedzielę 16.50 O koronę króla Karola (teleturniej) 17.35 TVC 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.05 25 lat temu 18.15 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Wracanie nagród państwowych (transmisja) 20.50 Siedzą na gałęzi i jest mi dobrze (film słowni.) 22.55 Restart 23.10 Wiadomości, sport 23.20 Losowanie Sportki i Szansy 23.30 Miejsce zbrodni (s.) 0.55 Wydział spraw zamkniętych (s.) 1.40 Przemijanie świata.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Sedno 7.20 Telewizyjny klub niesłyszących 7.50 Panorama 8.30 Koncert dla wszystkich porządnych ludzi 8.45 Kultura.cz (mag.) 9.10 333 (mag. lit.) 9.55 Śmierć cesarza i króla Karola IV (teatr TV) 11.00 Defilada 2007 11.50 Dalibor (opera B. Smetany) 14.00 Modlitwa za dom 15.45 10 wieków architektury (s. dok.) 16.00 „Dumny” naród 16.30 Filmowe powroty: Hombro (film USA) 18.15 Simpsonowie (s. anim.) 18.40 Angielski z maharadzą 18.45 O języku czeskim 19.00 Duchowa kuchnia 19.30 Mistrzowskie dzieła czeskich kolekcji 19.40 T.G. Masaryk i powstanie Czechośłowacji 20.00 Wyciecznik na temat... Pomniki i pamiątki 22.10 Na pływalni z Cybil Shepherd (talk show) 22.35 Poezja 22.45 Studio piłki nożnej 23.10 Dogrywka 23.40 Golf journal 0.00 Wieczory z Czeską Filharmonią 0.50 Godzina prawdy 1.40 Simpsonowie.

■ NOVA

6.10 Leśni koledzy (s. anim.) 6.45 Cudowny świat Walta Disneya 7.40 W.I.T.C.H.

(s. anim.) 8.10 Łowca krokodyli (s. dok.) 9.15 Nowa podróżomania 9.55 Diagnostyka śmierci (film czes.) 11.40 Zagadki medycyny (s.) 12.35 To najlepsze z Formuły I w 2007 roku 13.45 Mr. Bean (s.) 14.15 Ludzie honoru (film USA) 16.50 Detektyw Monk (s.) 17.45 Poradnik domowy 18.50 Obywatelskie judo 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Wyjdz za mnie! (reality show) 21.25 Zgubieni (s.) 22.20 Odlamki 22.50 Miejski obłęd (film USA) 1.00 Strażnik Teksasu (s.).

■ PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.00 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Piotruś Pan i piraci (s. anim.) 7.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 8.00 Tajemnice wojny (s. dok.) 9.15 Świat 2007 (mag.) 9.45 Big Ben (s.) 11.50 Receptariusz prima pomysłów 13.00 Niedzielnia partia 13.50 W 52 tygodni dookoła świata 14.15 Kiedy spotka Cię miłość (film niem.) 16.10 Uroczy człowiek (film czes.) 17.50 Wiadomości, prognoza pogody 17.55 Nie do wiary 18.55 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 „Bernebo neber” (quiz show) 21.10 Zgadnij, kim jestem! 22.10 VyVoleni - Nowi bohaterowie 23.25 Blade (s.) 0.20 Wyzwanie (film USA) 2.15 Zapytaj o przyszłość.

PONIEDZIAŁEK 29 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 29 października 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Moda na sukces (s.) 9.25 Sąsiedzi - Gramofon (s.) 9.35 Świnka Peppa - Urodziny mamy (s.) 9.40 Budzik - Tramwaje 10.10 Coś z niczego 10.30 Jaka to melodia? Finał października 11.20 Wielki świat małych odkrywców - Czuję, więc jestem 11.35 ZUS dla ciebie 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (magazyn) 12.20 W kolejce po euro 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? 14.00 Antylopy gnu z bliska - Przeprawa 14.30 Wyjeżdżam - zostaje? 15.00 Wiadomości 15.10 Szczęśliwa karta 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa Świata - Rajd Zjednoczonych Emiratów Arabskich 20.20 Afera mięsna 22.00 Program publicystyczny 22.55 Krawata gadać! 1.35 Serwis TV 2.00 Był taki dzień 29 października 2.05 Notacje - Teresa Bojarska.

■ TVP 2

5.25 Statek miłości (s.) 7.10 Euroexpress 7.15 Telezakupy 7.35 Przystanek praca 7.50 Przygody Goździka Ogródnika - Nagle tego lata (s.) 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 SpełniONA w biznesie 11.25 Dr Quinn (s.) 12.15 Awantura o Basię - Awantura dziesiąta, czyli rzecz o niezwyklej wyprawie (s.) 12.50 Skarby Armenii 13.25 Między nami seniorami 13.30 Znaki czasu 13.55 Smaczne go! Ilona Lepkowska 14.50 Rezerwat namiętności - Spotkanie (s.) 15.50 Na dobre i na zło - Podarować życie (s.) 16.50 Dwie strony medalu (s.) 17.20 Co ludzie powiedzą 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Kolo fortuny 19.30 Starter 20.00 M jak miłość (s.) 20.50 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.30 Panorama 21.55 Sport-telegram 22.00 Brzydula Betty 22.50 Warto rozmawiać 23.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.30 Zula z Czeczenii (film dok.) 2.15 Wielcy odkrywcy - Benedykt Polak 2.20 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was (pr. muz.) 8.45 TV Katowice poleca 9.00 Serwis info 9.17 Serwis ekonomiczny 9.20 Przegląd prasy 9.30 Serwis info 10.06 Serwis kulturalny 10.10 Gość poranka 10.30 Serwis info 11.03 Biznes - otwarcie dnia 11.30 Serwis info 12.07 Komentarz - kraj 12.24 Serwis kulturalny 12.30 Serwis info 13.07 Komentarz - świat 13.30 Serwis info 14.08 Komentarz - kraj 15.10 Raport z Polski 15.30 Serwis info 16.13 Rozmowa dnia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Europieniądze 17.00 TV Katowice poleca - Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy 18.00 Aktualności 18.45 Tropiciele 19.00 Trudny rynek 19.20 Debata 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 20.30 Serwis info 20.38 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 22.15 Ekonomia i rynek - Magazyn TVP Info i Rzeczpospolitej 22.30 Serwis info 23.03 Sporto-

wy wieczór 0.03 Kondycja ludzka - Wzrost bakteriologiczna 0.31 Śladami imperium - Maurycy 0.59 Minęła 20-ta 1.43 Serwis info 2.09 Ekonomia i rynek - Magazyn TVP Info i Rzeczpospolitej.

■ POLSAT

6.30 Sekret Laury (s.) 7.45 Grasz czy nie grasz 8.40 Graczykowie - Bala i opłaki - Dziewczyna Leona (s.) 9.10 Nowe przestroje Tequila i Bonetti (s.) 10.10 12. postarunek (s.) 10.45 Miodowe lata - Wzrostny wróg (s.) 11.35 Samo życie (s.) 12.45 Jesteś moim życiem (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Benny Hill 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 13. postarunek (s.) 17.10 Miodowe lata - Trup w szafie (s.) 18.50 Pierwsza miłość (s.) 19.30 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Archiwum X (film USA) 21.00 Panna czarna II (film USA) 22.45 Nieuczestniczący 0.15 Nagroda gwarantowana 1.15 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 6.30 Szamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 Kalendarium 9.15 O koronę króla Karola (teleturniej) 10.00 Wiadomości 10.05 Jacek Sobala - zapraszam 10.45 Jacek Sobala - zapraszam 11.05 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.35 Mieszkanie - to sztuka 14.00 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl.) 14.45 Euroexpress 15.00 Wiadomości 15.10 U nas w Europie 15.20 Antologia czeskiego humoru 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.30 Teleturniej dla dzieci 16.55 Tajemnice 17.40 Testy, porady, reportaże 17.57 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.10 Chłopaki w akcji 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Hrabiny (s.) 21.00 Podróż po... (mag.) 21.30 Reportaż TVC 22.00 Uwięzieni za żelazną kurtyną 22.15 Boudu (film fr.) 23.55 Wiadomości, prognoza pogody, sport 0.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.10 Księgarnia tonacja 1.30 Simpsonowie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka 7.00 Nadal tutaj jestem 7.30 TVC 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z... (talk show) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląsk 11.20 AZ-kwiz (teleturniej) 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Defilada 2007 12.55 Spędzisz z ciałem 13.15 Wspomnienia artystyka (s. dok.) 13.35 O języku czeskim 13.55 Angielski dla najmłodszych 14.00 Science Fiction (film) 15.40 GEO: Parniaki motyli (pr. cykl.) 16.10 Na poniedziałek 16.30 FC Slovan Liberec - SK Slavia Praha (mecz piłkarski) 19.20 Wiadomości i języku migowym 19.30 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Przygody przywódców (s. dok.) 20.45 Japońskie rzeki 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Świat książek (mag.) 21.45 Talk show ministrze (s.) 22.15 Historia 23.20 Jazz klub 0.05 Magazyn historyczny 0.10 Tokyo Eyes (film jap.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.30 Podróż przez świat (film USA) 11.35 Ulica (s.) 12.20 20.00 13.20 Wodowicy (s.) 13.20 Linsen i spółka 13.45 Sprawy Da Vinci (s.) 14.40 Czarodziejki (s.) 15.35 Bez śladu (s.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Pogoda, dzienne wiadomości, sport, pogoda 17.20 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Ubezpieczalnia Szczęścia 21.25 Weekend (mag.) 22.05 Dr. House (s.) 23.05 Tam gdzie ty (film USA) 0.45 Alias (s.) 1.25 Talk show.

■ PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.40 Szpital Nadziei (s.) 9.40 Jesteś moim życiem (s.) 10.40 Diagnostyka śmierci (film czes.) 11.40 Policja kryminalna Kolonia 12.40 Lekarz z gór (s.) 13.40 Inspektor Balko (s.) 14.40 Renegat (s.) 15.40 Elita 16.10 Wydarzenia 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, pogoda 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.55 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Lotnisko (s.) 21.15 Wywołanie - nowi bohaterowie 23.05 Negocjacje (s.) 23.55 Dziecko doskonałe (film niem.) 1.50 Zapytaj o przyszłość.

Wspomnienia

Dnia 26. 10. 2007 obchodzi znaczny jubileusz 60 lat

pan inż. WŁADYSŁAW FOLWARCZNY

Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i pomyślności życzą żona Halina, córki Magda i Ula z mężem, wnuki Kasia i Andrzej przesyłają dużego całusa.

AD-164

Dziś w kościele katolickim w Markłowicach Dolnych obchodzą Złote Gody

państwo ANNA i WŁADYSŁAW WOKOWIE

państwo ze Stonawy. Z okazji tak znacznego jubileuszu życzeń zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego oraz jeszcze wielu wspólnie spędzonych lat składają cztery córki z rodzinami.

GL-553

Dnia 26 października obchodzili Złote Gody małżeńskiego nasi Kochani Rodzice

państwo ANNA i ALOJZY SIKOROWIE

z Bukowca. Z okazji tak znacznego jubileuszu życzeń zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego oraz jeszcze wielu wspólnie spędzonych lat składają córki i synowie z rodzinami.

GL-578

Wspomnienia

Niech Ci szumią białe brzozy, płacze czasem jarzębina i skowronek niech Ci śpiewa, bo świat często zapomina.

Dnia 27. 10. 2007 obchodziłby 58. urodziny mój Drogi syn

śp. STANISŁAW FLASZ

z Odrzychowic. Ze smutkiem w sercu i łzami wciąż wspomina mama z rodziną.

AD-154

Z bukietem kwiatów, zapaloną świecą, z modlitwą w sercu i ze łzami w oczach wspominamy.

Dnia 27. 10. 2007 mija 1. bolesna rocznica, kiedy nas na zawsze opuścił

śp. inż. WŁADYSŁAW CIENCIAŁA

z Końskiej. O chwilę wspomnień prosi żona i dwie córki z rodzinami.

GL-636

W teatrze

CIESZYN - SCENA POLSKA - **Mistrz i Małgorzata** (27. godz. 19.00)

W kinach

CIESZYN - Centrum: **Harry Potter i Zakon Feniksa** (27, 28. godz. 17.00, 19.00)

TRZYNIEC - **Gympl** (27-29. godz. 17.45, 19.00); **Reflex: Straż dzienna** (27. godz. 17.00, 20.00); **Hostel 2** (29. godz. 17.00, 20.00); **Ex: Dobranoc, miłości** (27, 28. godz. 19.00); **HAWIERZOWICE** - Centrum: **Eragon** (27. godz. 15.30), **Gympl** (27-29. godz. 17.45, 20.00); **TRZYNIEC** - Centrum: **Życie od kuchni** (28. godz. 19.00); **Interviu** (29. godz. 19.00); **CIESZYN** - Central: **Wszystko co się dzieje** (27, 28. godz. 17.00, 20.00); **Slaby punkt** (27, 28. godz. 19.00); **BYSTRZYCA**: **Evan** (Wszystko

Kto kochał, nie zapomni, kto znał, niech wspomni.
Dnia 28 października 2007 mija piąta rocznica śmierci
śp. HELENY ZAWADZKIEJ
z Ropicy. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

AD-162

Odszedłeś nagle, ale w sercach naszych będziesz żył stale.
Dnia 26. 10. 2007 minie 10. rocznica śmierci naszego Ukochanego Ojca, Dziadka i Wujka
śp. MUDr. MARYANA JUNGI
Za ciche wspomnienia dziękuje cała rodzina.

RK-194

Dnia 31. 10. 2007 mija 10. rocznica śmierci
śp. FERDYNANDA WELSZARA
z Trzyńca. Z szacunkiem i miłością wspominają żona i córka z rodziną. Dziękujemy za to, że byłeś.

AD-165

Nekrologi

Dnia 17. 10. 2007 zmarła w wieku lat 87 nasza Ukochana Matka
śp. Dr LUCYNA MORYS
lekarz dentysta. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbył się w gronie rodziny dnia 22. 10. 2007 na Cmentarzu Komunalnym w Cieszynie. O ciche wspomnienie proszą synowie Adam i Tadeusz.

GL-644

Daremne żale - próżny trud, Bezsilne złorzeczenia! Przeżytych kształtów żaden cud Nie wróci do istnienia.

W głębokim żalu pogrążeni podajemy wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym do wiadomości, że dnia 24. 10. 2007 zmarł w wieku 72 lat nasz Kochany Ojciec, Szwagier, Teść, Kuzyn i Wujek
śp. inż. ZDZISŁAW ŻWAK
Zamieszkały w Hawierzowie Błędowicach. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 29. 10. 2007 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Błędowicach. W smutku pogrążona rodzina.

GL-645

Gwarowe zmagania po raz czwarty

JABLONKÓW (kor) - Tym razem w siedzibie jablonkowskich pezetkaowców, w dniach 14-16 listopada, odbędzie się konkurs gwar cieszyńskich „Po cieszyńsku, po naszymu, po obu stronach Olzy”. Organizatorami czwartej już jego edycji są jak zwykle - Sekcja Ludoznawcza ZG PZKO oraz katowicki oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Konkurs przeznaczony jest głównie dla dzieci i młodzieży. Mogą w nim wziąć udział przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych, średnich. I nie tylko gawędziarze - „soliści”, ale także grupy prezentujące krótką scenkę ludową. Organizatorzy zachęcają do uczestnictwa zarówno szkoły polskie, jak i czeskie. W podanym terminie - 14-16 listopada, odbędą się Jablonkowie przesłuchania wszystkich uczestników. Koncert laureatów - zwycięzców, którym uda się zająć pierwsze trzy miejsca, odbędzie się 23 listopada.

Dodajmy, że zgłoszenia należy nadsyłać pocztą elektroniczną pod adresem: zg@pzko.cz - do 9. 11. br.

mięscówek 5-6. 11. w godz. 17-19 w Domu PZKO.

CZ. CIESZYN - Ośrodek Dokumentacji KP oraz Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej zapraszają serdecznie na uroczyste otwarcie wystawy z okazji 60. rocznicy założenia SMP 31. 10. o godz. 15.30 w siedzibie Kongresu Polaków.

JABLONKÓW - Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Złota jesień” od 31. 10. do 4. 11. w Domu PZKO. Wernisaż 31. 10. o godz. 15.00; wystawa czynna od 1. 11. do 4. 11. w godz. 9-18. Dla zwiedzających przygotowano smaczny bufet.

Oferty

SPRZEDAM działkę budowlaną (26 a z możliwością podzielenia) w Ligotce Kameralnej po bardzo atrakcyjnej cenie. Tel.: +48 504 065 716, +48 505 012 153.

GL-635

TAXI Trzyniec tel. 800 224 225.

GL-642

O za Olzą

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Galeria Wystaw Czasowych, Cieszyn, ul. T. Regera 6: do 30. 11. wystawa „Kobieta w śląskiej sztuce intuicyjnej” - wystawa z kolekcji Stanisława Gerarda Trefonia.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Cieszyn, ul. Mennicza 46: do 11. 1. wystawa „Źródła do dziejów Cieszyna”. Wystawa czynna wt-pt: 8-18, so: 9-15.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynna codziennie 9-16.

Wystawy

GALERIA TRISIA, Trzyniec, rynek Wolności 526: 29. 10. o godz. 17 wernisaż wystawy Bronisława Liburdy „Obrazy i grafika”. Wystawa

otwarta do 20. 11. w pon, wt, czw: 9-12, 13-17; w śr: 13-17.

GALERIA KROPKA, Cz. Cieszyn, Jablonkowska 853: do 5. 11. wystawa prac dzieci „Kolorowy świat”. Czynna po-czt.: 10.30-17.00.

GALERIA ZAMKOWA CHAGALL, Karwina, rynek Masaryka 1: do 4. 11. wystawa „Graficzne Dotknięcia Wyszehradzkiej Czwórki”. Dzieła sztuki graficznej wystawiają artyści plastycy z Polski, Węgier, Słowacji i Republiki Czeskiej.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: Wystawa 40 & 40 - Norbert Dąbkowski, Władysław Kubiś. Wystawa czynna do 28. 10.

MUZEUM TECHNIKI w Pietałdziejcu: stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim” oraz „Czarodziejski świat tramwajów”; do 31. 12. wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskim”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

SALA WYSTAW w Jablonkowie, rynek Mariański 14: wystawa stała „Z przeszłości Jablonkowa i okolicy”; do 31. 10. wystawa „Niedźwiedzie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958: do 28. 2. wystawa historyczna „Zabawki naszej Kaśki”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

ARCHEOPARK w Kocobędzu: czynny wt-nie: 9-16.

UWAGA!

Wszystkim byłym i przyszłym klientom Kamieniarsstwa WRZOS.

Chętnie udostępnię całą dokumentację oraz pokażę nagrobek po dwu latach, wykonany powyższym kamieniarsstwem, którego właścicielami są państwo Witalis z Hażlach koło Cieszyna. Oton Dyrbuś, Trzyniec, tel.: 558 321 648

Kamieniarsstwo WRZOS

NAJWIĘKSZY ZAKŁAD NA POGRANICZU

Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich

Wiele nowości na rynku czeskim • Dla nas jakość jest najważniejsza
Siedziba firmy: **Hażlach, ul. Cieszyńska 20b, tel. +48 338 567 377**, (4 km od granicy w Boguszowicach) • Filia: **Goleszów, ul. Grabowa 4**, (3 km od granicy w Lesznej)

Po pierwszym listopada przygotowaliśmy dla państwa specjalną ofertę:

TAKICH CEN NIE MA NIKT - ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!

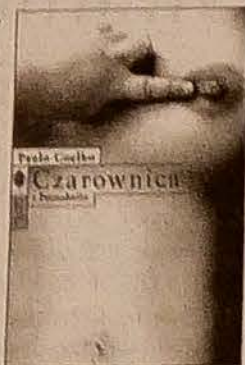
Tel. +48 600 293 968

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

PAULO COELHO – »Czarownica z Portobello«

Wyd. „Drzewo Babel”. Kim jest Atona? Sierota porzucona przez Cygankę w Transylwanii. Dzieckiem zabranym do Bejrutu przez rodziców adopcyjnych. Urzędniczką londyńskiego banku. Wziętą agentką nieruchomości w Dubaju. Kapłanką z Portobello Road. O Atonie opowiadają osoby, które ją znały. Wśród nich jest dziennikarz badający mity o wampirach, aktorka teatralna, której Atona uwiodła narzeczonego, ksiądz, który ochrzcił jej syna, przybrana matka, były mąż i inni. Wspomnienia te po jej zniknięciu w tajemniczych okolicznościach spisuje zakochany w Atonie mężczyzna, który pragnie uchwycić prawdę o niej.

ANDRZEJ STASIUK – »Dojczland«

Wyd. „Czarne”. Osnowa fabularna tej książeczki – śmiesznej, a zarazem melancholijnej – jest prosta: od kilkunastu lat Andrzej Stasiuk jako pisarz odbywa tury objazdowe po krajach niemieckojęzycznych. Czyta, odpowiada na pytania, wraca do hotelu, rano wsiada w pociąg, idzie na spotkanie, czyta, odpowiada na pytania, wraca do hotelu... Jest to opowieść o nielatwym losie literackiego gastrobajtera. Pełna jest celnymi obserwacjami, błyskotliwych refleksji oraz niewyszukanego humoru.

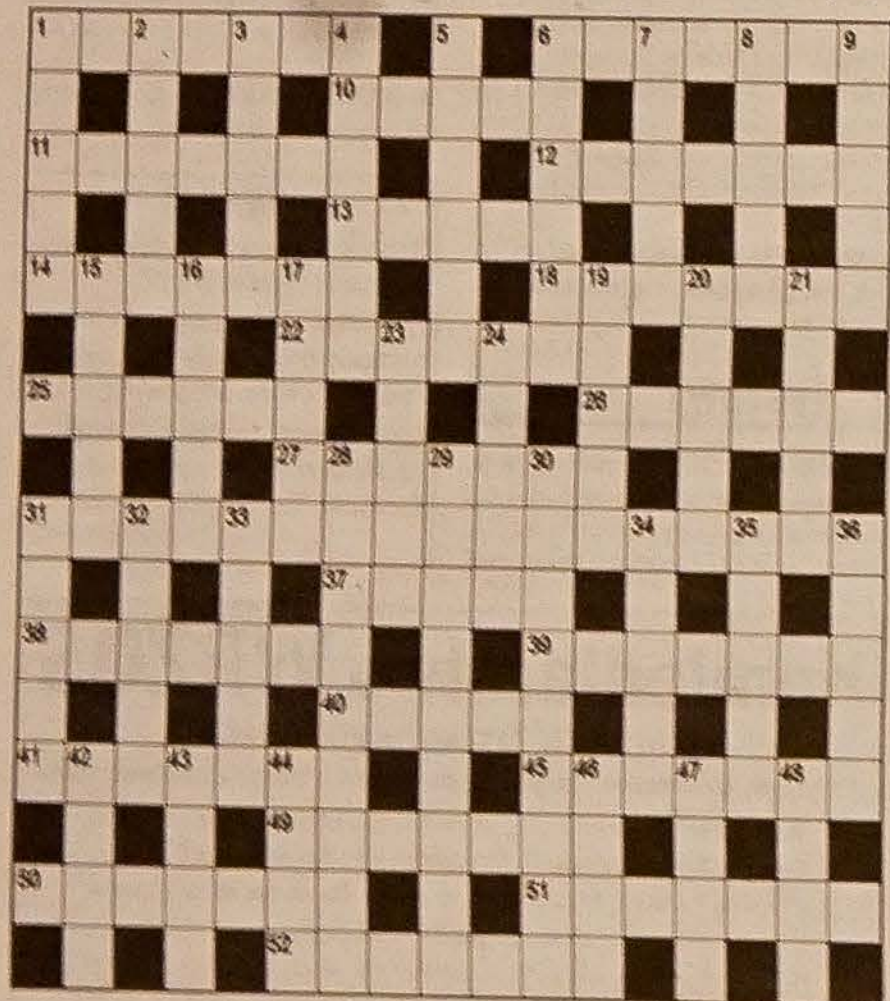
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Czapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226). (kor)

Krzyżówka

POZIOMO: 1. papierowy pieniądz 6. buntownicza lat 60 10. zawiadomienie o przesyłce 11. gnuśny próżniak 12. doprowadzenie do stanu używalności 13. zły duch w wierzeniach muzułmańskich 14. silnik trabanta 18. instrument perkusyjny 22. owczarek niemiecki 25. z Wigurą latał 26. Czarny Ład 27. zdechł w piosence 31. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Pierwotwór Robinsona Crusoe) 37. rodzaj gry w karty 38. futro z baranich skór 39. rywal Pierrota 40. rodzaj kruchego ciasta 41. Krzysztof – polski reżyser filmowy 45. krajna wiecznych lodów 49. miasto nad jeziorem Ławiec 50. Mireille, piosenkarka francuska 51. część dzielnicy 52. jednostka organizacyjna marynarki wojennej.

PIONOWO: 1. olbrzymi i jasny meteor 2. struś Darwina 3. edukacja 4. największa wyspa w Polinezji 5. złoty posąg czczony przez Izraelitów 6. największa wyspa Japonii 7. konkuruje z Cola-Colą 8. polski poeta, tłumacz i eseista 9. imię Delona 15. krakowskie wzgórze nad Wisłą 16. obywatel z Azji Mniejszej 17. siedzi na jajach 19. angielski wiceadmirał i korsarz 20. pokarm treściwy dla zwierząt pociągowych 21. lutowy solenizant 23. Bogusław, aktor filmowy 24. mściciel w czarnej masce 28. NOD32 lub AVG 29. chorobliwy lęk przed lataniem 30. ruchome schody 31. Citrullus vulgaris rodziny dyniowatych 32. niemieckie imię męskie 33. pokaz filmu 34. kolega Bolka 35. wydawnictwo warszawskie 36. ląkanie dżdżu 42. gorączkowiasty koń wierzchowy 43. narząd słuchu i równowagi 44. wiceadmirał niemieckiej marynarki wojennej 46. skaza na szkle 47. długi ogon sukni 48. w ręku Komara.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 20 października:

POZIOMO: 1. KAJETAN 7. KUJAWY 10. OPUSZKA 11. PRZEMOC 12. NAKŁAD 13. HIDAŁGO 14. REFORMA 18. ERENBURG 23. ALGIEZJA 28. NIELAZ 27. MARGIEL 28. UDA 30. BHO 32. BANDERIA PKUTENOKUM 38. ALE 40. MAK 41. ANTONIM 42. KYBALT 43. EMUSIA 45. ODROBINA 51. UNISONO 53. STRESOR 58. DVOOREK 57. AMBICJA 58. ROZBRAT 59. ODESSA 60. ADRESAT.

PIONOWO: 1. KOPER 2. JÓZEF 3. TIMUR 4. NOCIAL 5. DUNDEE 6. SZALEJ 7. KANOE 8. JAKUR 9. WIATR 14. GRAMOTA 16. EKIPA 17. OBLAD 18. MAZUR 20. NERON 21. UMAR 22. GOLEM 24. GRAAL 25. ZIBR 29. DIAMENT 31. DUMAS 32. BRAWO 33. NITR 34. IENIEB 35. PERU 36. EKRAK 37. ORBIS 38. UKŁON 44. MARAZM 45. LIUSTRO 46. JUKATA 48. DOWÓD 49. OBRUS 50. ISKRA 52. IMBIR 53. OBCAS 54. ORANT.

Uściśl autorów poprawnych rozwiązań rozlosowany zostanie „Kieszeniowy stawik oryginalny”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 2. 11. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ul. Soboty otrzymuje: Urszula Szymczek – Nyska.

XI TURNIEJ FLORBALOWY POLSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Triumfatorami Cz. Cieszyn i Trzyniec VI

Polskie podstawówki na Zaozlu już po raz 11. rywalizowały pomiędzy sobą w turnieju florbalu, który odbył się w ubiegły czwartek w hali sportowej w Suchoj Górnej. Organizatorem turnieju były PSP Sucha Górna i PSP Karwina, środki finansowe na zorganizowanie tak dużej imprezy napłynęły m.in. ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

W zawodach wzięło udział 66 uczniów z sześciu szkół (Czeski Cieszyn, Trzyniec I i VI, Gnojnik, Sucha Górna, Karwina), a walczone systemem „każdy z każdym” w dwóch kategoriach (klasy 6-7 i

8-9). Ze zwycięstwa radowały się drużyny PSP Czeski Cieszyn (młodszej kategorii) oraz PSP Trzyniec VI (w starszej kategorii). Nad sprawnym przebiegiem rozgrywek czuwał doświadczony sędziowie Andrzej Szyja i Jerzy Gąsior. – Pojedynki naszych młodych florbalistów stały na wysokim poziomie – poinformował „GL” w imieniu organizatorów Tomasz Śmiłowski. Najbardziej zacięte mecze rozegrano w kategorii klas 8-9, gdzie były tylko minimalne różnice punktowe. O kolejności na miejscach 2-3 rywalizować musiał bilans wzajemnych meczów i ilość zdobytych oraz straconych bramek – dodał T. Śmiłowski PSP Karwina.

Z meczu Sucha Górna – Trzyniec I w kat. klas 8-9.

WYNIKI
Kategoria 6-7 (startowało pięć zespołów): 1. Czeski Cieszyn 12 pkt, 2. Sucha Górna 9, 3. Karwina 6, Trzyniec I 3, 5. Trzyniec VI 0 pkt.
Kategoria 8-9 (startowało sześć zespołów): 1. Trzyniec VI 12 pkt, Czeski Cieszyn 10, 3. Karwina 10, Sucha Górna 10, 5. Trzyniec I 4, Gnojnik 0 pkt.

ZOLTÁN BEŃO, NOWY TRENER DYWIZYJNYCH PIŁKARZY MFK HAWIERZÓW:

Szykuję zmiany w ustawieniu drużyny

Jak już informowaliśmy w poprzednim numerze „GL”, nowym trenerem dywizyjnych piłkarzy MFK Hawierzów został Zoltán Beño, który w Hawierzowie pełni też funkcję głównego szkoleniowca kadry młodzieżowej. Zoltán Beño ma już doświadczenie z seniorskim futbolem, w przeszłości prowadził m.in. dywizyjny wówczas Banik Olbrachcice. Przed niedzielnym meczem z Wielkimi Losinami hawierzowski szkoleniowiec podzielił się z nami pierwszymi spostrzeżeniami.

Przejmuje pan ostatnią drużynę tabeli i to w dodatku tylko do końca jesiennej rundy. Lubi pan takie wyzwania?

Znam hawierzowski futbol, jak to się mówi, od kuchni. Kierownictwo klubu zwróciło się do mnie z prośbą o pomoc, a ja chcę poprawić notowania piłki nożnej w tym mieście. Drużyna nie zasługuje na grę w strefie spadkowej, ostatnie miejsce w tabeli nikogo nie napawa optymizmem.

Zaliczył pan z piłkarzami pierwsze trzy treningi. Jakie wnioski przed niedzielnym pojedynkiem z trzecimi w tabeli Wielkimi Losinami?

Zaprezentujemy się na wyjeździe i co za tym idzie, możemy tam tylko sprawić niespodziankę. Nawiąsem mówiąc zauważyłem, że na obcych boiskach gramy znacznie lepiej, aniżeli przed własną, stosunkowo wymagającą

publicznością. Musimy poprawić grę w defensywie. Nie może być tak, że stoperzy przejmują obowiązki pomocników i odwrotnie.

Czy szykuje pan zmiany w ustawieniu drużyny?

Będzie kilka zmian w ustawieniu zespołu. W pierwszym rzędzie Karel Sochora przesunie się z prawej nogi na lewego obrońcę, a przed nim na lewej pozycji będzie grał Zdeněk Holý. Obaj są doświadczonymi zawodnikami i powinni wyeliminować prawoskrzydłowych piłkarzy Wielkich Losin. Właśnie na prawej flance gospodarze dysponują największą siłą rażenia. W zespole dzie obok Šustera zagra Kroužek i chciałbym, by Šustera skoncentrował się wyłącznie na ofensywie. Zagra też z dwójką defensywnych pomocników.

W pięciu pozostałych do rozegrania jesennych meczach Indianie zmierzą się aż trzykrotnie z zespołami z górnej półki tabeli. Czy to nie stresuje dodatkowo drużynę?

Mamy dobrych piłkarzy, niestety sezon nie uwił się po naszej myśli. Ważne, by wybić się ze strefy spadkowej i zimą rzetelnie przygotować się do rewanżowej rundy. To już zadanie dla nowego trenera. W piłce nożnej kluczowa jest wiara we własne umiejętności zespołowe i dobre nastawienie psychiczne. Tegorocznie, zdaniem, brakowało chłopcom w ostatnich meczach.

Rozmawiał JANUSZ BITENIA

Nasza oferta

■ **PIŁKA NOŻNA - I liga:** Ostrawa – Mł. Bolesław (jutro, 20.15). II liga: Trzyniec – HFK Olomuniec (dzisiaj, 10.15). **MŚLF:** Olomuniec B – Karwina (jutro, 10.15). **DYWIZJA:** Orłowa – Hranice (dzisiaj, 10.15). **W. Losiny – Hawierzów** (jutro, 14.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Poruba – L. Piotrowice (dzisiaj, 10.15), Bogumin – Krnow. Stare Miasto – B. Olbrachcice (dzisiaj, 14.30). **Olbrachcice – Bystrzyca, Frydlant n. O. – Cz. Cieszyn** (jutro, 14.30). **I A KLASA – gr. B:** Czeladna – Lutynia Dolna, Stara Biela – Dzieńmorowice, Przybor – Śmiłowice, Brusznepk – Wędrzynia (dzisiaj, 14.30), Raszkwice – Stonawa (jutro, 14.30). **I B KLASA – gr. C:** Sł. Piotrowice – Mosty k. Jabłonkowa, G. Błędowice – Dąbrzyca Dolna, Gwoźnik – Sedliszczce (dzisiaj, 14.30), Niebory – Gródek, Jabłonków – Sucha Górna, Nydek – Zubłocie (jutro, 14.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIE:** GO: Dąbrowa – L. Łąki, Tj. Piotrowice – Domasławice, Sn. Orłowa – V. Bogumin, B. Rychwałd – F. Orłowa, Wierzniewice – Bogumin B (dzisiaj,

14.30). Żuków G. – Hawierzów B, I. Piotrowice – Cierlicko (jutro, 14.30). **MISTRZOSTWA POWIATU FM:** Waclawowice – Piasek (dzisiaj, 14.30), Hukwałdy – Milików (jutro, 14.30). **ROZGRYWKI POWIATU FM:** Chlebowice – Bako-

wiec, Śmiłowice B – Kozłowice (dzisiaj, 14.30), Nawosie – Paskowice (jutro, 14.30).

■ **HOKEJ – I liga:** Hawierzów – Młoda Bolesław (dzisiaj, 17.30). II liga: Karwina – Uniczów, Kromieniec – Orłowa (dzisiaj, 17.00).

I i II liga hokeja na lodzie

I LIGA
HRADEC KRALOWEJ – HAWIERZÓW 4:0 (1:0, 2:0, 1:0). Bramki: 20. Volrab, 30. Haluza, 36. Taborczyk, 55. Heindrich. Sędziował Kubeš. Kary 4:5. W. 1638. Z czwartym zespołem grupy zachodniej zabrakło Panterom głównie większej dyscypliny w defensywie. W 30. minucie obrońcy zapomnieli o asekuracji pola bramkowego, pozwalając Haluzie na dwa razy wpakować krążek za plecy Valenty. Na 3:0 i 4:0 podwyższyli gospodarze po strzałach z dystansu. Hawierzowianie nie wykorzystali nawet dwóch przewag liczebnych 5 na 3. **HAWIERZÓW:** Valent – Varga, Klimeš, Novák, Prokop, Heblo, Lašek – Škoda,

Zdráhal, Mikšan – Bokros, Štáhl, Šeman – Zdeněk, Velnický, Rozman, Níec, Daneček, Giesl.

Lokaty w gr. wschodniej: 1. K. Brno 36..., 5. Hawierzów 21 pkt. **II LIGA:** Hawierzów – Mł. Bolesław (17.00).

II LIGA
Orłowa – Przenów 4:3 (1:3, 2:0, 1:0). Bramki: 11. Kraft, 30. Trnisk, 36. Jaska, 59. Thasozek – 7. Kříž, 1. Jelínek, 13. Kuper. **Blansko – Karwina 4:2 (2:0, 0:1, 2:1).** Bramki: 1. Hruza, 7. Sedláček, 45. Ruda, 59. Pazdera – 38. Matijka, 48. Štáhl. Lokaty: 1. Przenów 23..., 8. Karwina 10, 10. Orłowa 9 pkt. **DZIS:** Karwina – Uniczów i Kromieniec – Orłowa (17.00).